

17. 9. 2013

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zajištění pohledávek věřitele zadržovacím právem podle nového občanského zákoníku

Přestože úprava zadržovacího práva nezaznamená s účinností nového občanského zákoníku („NOZ“) nikterak zásadní změny, je na místě zmínit alespoň ve zkratce určité odlišnosti této nové právní úpravy.

JAKOVIDIS | KLEGA | PARTNERS

advokátní kancelář | Attorneys at Law

Základní úprava zadržovacího práva je v NOZ zakotvena v oddíle čtvrtém v rámci § 1395 až § 1399 tohoto zákoníku. Nová právní úprava sice navazuje na stávající občanský zákoník („OZ“), přesto přináší některé změny, které by neměly být opomíjeny. I nadále lze zadržet pouze movitou věc, nikoliv věc nemovitou, jak tomu bylo historicky v úpravě obsažené v Obecném zákoníku občanském z roku 1811. Níže se budu soustředit na změny v právní úpravě, nikoliv na výklad zadržovacího práva obecně. Vedle trochu odlišné terminologie jsou to zejména níže uvedené úpravy.

Rozšířené možnosti zajištění nesplatného dluhu

Jedná se o ustanovení § 1395 odst. 2 NOZ, které nově upravuje možnost zajistit zadržovacím právem také dosud nesplatný dluh v případech, kdy

- a) Dlužník nezajistí svůj dluh (jeho plnění) jinak, ač jej podle smlouvy nebo podle zákona takto zajistit měl,
- b) Dlužník sám prohlásí, že dluh nesplní,
- c) Stane-li se jinak zřejmým, že dlužník dluh nesplní následkem okolnosti, která u něj nastala a která věřiteli nebyla ani nemohla být známa při vzniku dluhu.

Přičemž druhá a třetí podmínka v sobě zahrnují případy ve smyslu § 175 OZ, dle kterého zadržovací právo vzniká i k zajištění dosud nesplatné pohledávky zahájením insolvenčního řízení, ve kterém se řeší úpadek nebo hrozící úpadek dlužníka. NOZ tedy rozšiřuje možnosti zajištění nesplatné pohledávky.

Rozšířené možnosti zániku zadržovacího práva

Další změnu pak nová právní úprava přináší v souvislosti se zánikem zadržovacího práva. Dle § 180 OZ zaniká zadržovací právo buď zánikem zajištěné pohledávky, zánikem zadržené věci, anebo vydáním zadržené věci dlužníku, eventuálně pak v případě, jestliže dlužník poskytne oprávněné osobě s jejím souhlasem jinou jistotu. V tomto kontextu v zásadě navazuje také nová právní úprava ve smyslu § 1399 NOZ, avšak s několika změnami.

NOZ uvedené možnosti zániku zadržovacího práva rozšiřuje o situaci, kdy zadržovací právo zaniká v případě, vzdá-li se věřitel tohoto práva jednostranně či ujednáním (dohodou) s vlastníkem zadržené věci. A dále pak NOZ nově vyžaduje pro zánik zadržovacího práva jeho nahrazením jistotou ze strany dlužníka tzv. dostatečnou jistotu. Nově je také možné, aby tuto „dostatečnou jistotu“ poskytla i jiná osoba než dlužník. Určité nuance pak nalezneme v §1399 NOZ, dle kterého zadržovací právo zaniká, dostane-li se věc trvale z moci věřitele, bez ohledu na to, do čí moci se věc dostane, zatímco dle § 180 OZ zadržovací právo zaniká vydáním zadržené věci dlužníkovi.

Mgr. Jiří Klega,
advokát

[Jakovidis|Klega|Partners](#)

advokátní kancelář

Českobratrská 2227/7

702 00 Ostrava

Tel.: +420 608 133 636

e-mail: klega.j@advokatova.cz

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)

- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)